

نکته

ساخت شهرک‌های مسکونی در جوار کارخانه‌ها

یک کارشناس حوزه کار، بهترین راه ساخت مسکن کارگران را در قالب تعاونی مسکن دانست و گفت: «ساخت شهرک‌های مسکونی در جوار کارخانه و محیط کار کمک می‌کند کارگران با آورده اندک خود و مشارکت کارفرمایان صاحب‌خانه شوند.»

ولی‌الله صالحی افزود: «در بخش کارگری بهترین راه ساخت مسکن در قالب تعاونی‌های مسکن است و صرف‌نظر از آن، تأمین مسکن کارگران باید چندجانبه پیش برود یعنی خود کارگر بتواند آورده‌ای در حد توانش برای مسکن داشته باشد و کارفرما و دولت هم در این زمینه ورود کنند.» او ادامه داد: «بیشتر واحدهایی که در گذشته احداث شده، به شکل سه جانبه بوده است. بنابراین ساخت مسکن باید با برنامه باشد تا بتواند حرکت کند و هر روز شتاب بیشتری بگیرد.»

این کارشناس حوزه کار ساخت‌خانه‌های اجاره به شرط تملیک را از دیگر راهکارها عنوان کرد و توضیح داد: «ایده ساخت خانه اجاره به شرط تملیک ایده بسیار خوبی است و دولت می‌تواند از مسیر تولید به کارگر و کارفرما در بحث ساخت مسکن کمک کند. اگر کارفرمایان بخواهند برای کارگران خود خانه بسازند دولت باید این بستر را در محیط‌های کاری فراهم کند. کارفرما حقوق کارگر را می‌دهد و قرار است تولید کند بنابراین دولت در این زمینه باید به هر دو کمک کند و میدان‌دار باشد.»

صالحی یادآور شد: «در گذشته خود کارفرمایان مبلغی را به کارگران اختصاص می‌دادند و کارگرانی که در امر ساخت مسکن مشارکت داشتند ماهانه از حقوق‌شان کسر می‌شد. حتی کارفرما ضمانت می‌کرد و از طریق بانک برای کارگران خود تسهیلات می‌گرفت. از این‌رو اگر در تولید مسکن مشارکت باشد کارگران سریع‌تر صاحب‌خانه می‌شوند.»

یک کارشناس دیگر در حوزه کار نیز جزئیات طرح پیشنهادی خود برای ساخت مسکن ارزان کارگران را تشریح کرد و گفت: «کمترین انتظار از دولت‌ها این است که بر اساس قانون اساسی، در خصوص ساخت مسکن برای آحاد جامعه ابتکار عملی از خود نشان دهند.»

حمید نجف بیان کرد: «مسکن موضوع بسیار مهمی است که اگر دولت‌ها به آن توجه کنند می‌توانند بعد از چهار یا هشت سال کارنامه پر بار و درخشانی از خود به جای بگذارند.»

او درباره راهکار خانه‌دار شدن کارگران و اقشار کم درآمد توضیح داد: «یکی از پیشنهادات این است که زمین‌های اطراف کارخانه‌ها و شهرک‌های صنعتی را به ساخت مسکن کارگران اختصاص دهیم و تعاونی‌های مسکن را ایجاد کنیم. کارخانه‌ها نیز بر روند ساخت‌وساز و اختصاص زمین نظارت کنند تا به نتیجه برسد و بانک مسکن نیز به کارگران وام بدهد.» نجف با بیان اینکه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت راه و شهرسازی به‌طور مشترک می‌توانند کار ساخت مسکن کارگران را پیش ببرند، افزود: «در حال حاضر استفاده از ظرفیت تعاونی‌های مسکن می‌تواند به‌عنوان یک راهکار مطمئن و مقرون‌به‌صرفه دنبال شود.» این کارشناس حوزه کار پیشنهاد دیگر خود برای ساخت مسکن ارزان کارگران را اختصاص زمین رایگان و مشارکت در ساخت دانست و گفت: «در دولت سیزدهم بسیاری از کارگران و اقشار محروم و کم‌درآمد با اختصاص زمین رایگان و در قالب طرح مشارکت در ساخت، توانستند صاحب‌خانه شوند. از طریق مشارکت در ساخت، انبوه‌ساز یا سازنده مسکن کارگر را می‌سازد و در مقابل یک واحد برای خود برمی‌دارد. از طرفی بسته به تراکم یا مجوزی که شهرداری صادر می‌کند می‌توان تعداد طبقات مجاز را بیشتر کرد.» به گفته او شاید کارگران نتوانند با اندوخته و سرمایه اندک خود مسکن بسازند اما اگر زمین ارزان و رایگان در اختیار آن‌ها قرار گیرد از طریق مشارکت سازندگان می‌توانند صاحب‌خانه شوند.

زیروبم‌های ورزش کارگری

از ساخت پروژه‌های جدید تا نیازهای زنان و کارگران حاشیه‌ای

افتتاح آبی (در زاهدان و ایلام) نیز در طی سال آتی به این ۵۰ مجموعه افزوده شود و در نتیجه به تعداد ۵۲ مجموعه استخر در کشور برسیم. در ماه‌های گذشته در این دولت مجموعه استخر سندنج برای کارگران افتتاح شد که اتفاق خوبی برای ورزش کارگری کشور محسوب می‌شود.» در حال حاضر، هفت مجموعه ورزش کارگری در استان تهران مشغول فعالیت هستند و کارگران می‌توانند از امکانات خاص این مجموعه‌ها استفاده کنند. با وجود همه این‌ها هنوز کمبودها و چالش‌هایی در این حوزه وجود دارد که امید می‌رود با همت و درایت دولت جدید و مدیران وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی این چالش‌ها هرچه زودتر برطرف شود.

کمبودها و چالش‌ها

یکی از مشکلات در این حوزه، عدم تسهیل‌گری در زمینه صدور روادید و اعزام تیم‌های کارگری برای شرکت در مسابقات جهانی است. در تبرماه امسال، رئیس فدراسیون ورزش کارگری با ابراز نگرانی از برگزاری مسابقات قهرمانی کشور در سال جاری گفت: «از ۶۰ برنامه پیش‌بینی شده در تقویم ورزشی برای برگزاری مسابقات قهرمانی کشور، امسال تنها شش مسابقه را برگزار کرده‌ایم که جای نگرانی دارد.»

جواد رمضی با اشاره به عدم همکاری سفارت ایتالیا برای اعزام کاروان ورزش کارگری به مسابقات جهانی شرکت‌ها، توضیح داد: «در این رویداد قرار بود با ۱۰۸ نفر در مسابقات جهانی شرکت کنیم که متأسفانه سفارت ایتالیا تنها به ۳۰ نفر روادید داد به‌طوری‌که در یک یا دو رشته با یک یا نفر به این تورنمنت اعزام شدیم. البته ایتالیا سال گذشته نیز کارشکنی کرد و برای کاروان اعزامی روادید صادر نکرد.»

به گفته حسین حبیبی، عضو هیئت‌مدیره کانون عالی شوراهای اسلامی کار کشور، مشکل دیگر کمبود امکانات ورزشی در کارگاه‌های دورافتاده و پروژه‌های پیمانکاری است. او در گفت‌وگو با «آتی‌نو» بیان کرد: «بسیاری از کارگران ماهر، تحصیل‌کرده و متخصص کشور در پروژه‌های مختلف عمرانی یا نفت و گاز در مناطق بد آب و هوا و دور از خانواده مشغول به کار هستند لذا توجه ویژه به ورزش و سلامت بدنی این گروه عظیم از کارگران اهمیت بسیار دارد.»

این فعال کارگری با اشاره به اینکه براساس داده‌های رسمی، آمار بیماری‌های جسمی و روحی و همچنین اعتیاد در میان کارگران پروژه‌ای و پیمانکاری بالاست اضافه کرد: «کارگرانی که روزی ۱۲ ساعت در کارگاه‌های پروژه‌ای کار می‌کنند و معمولاً شب‌ها در کمپ‌های کارگری به دور از خانواده به سر می‌برند، بیش از سایر گروه‌ها در معرض آسیب‌های اجتماعی و به‌طور مشخص

در خیابان ملاصدرای تهران برای فدراسیون در نظر گرفت و با همکاری پیشکسوتان ورزش کارگری و سایر دلسوزان مبادرت به تأسیس انجمن‌های ورزشی مرتبط با ۱۷ رشته تحت پوشش ورزش کارگری و راه‌اندازی هیئت‌های استانی ورزش کارگری در ۳۱ استان کشور کرد. میرزاخانی قبل از برگزاری اولین مجمع انتخاباتی جای خود را به مصطفی کارخانه‌یکی از بزرگ‌ترین مربیان والیبال ایران داد. او نیز به مدت سه ماه سرپرست فدراسیون بود تا اینکه در اواخر خردادماه سال ۱۳۹۳ احمد حسین‌زادگان به‌عنوان سومین سرپرست فدراسیون معرفی شد. حسین‌زادگان در ابتدا با کمک کارشناسان، سند چشم‌انداز ۲۰ ساله ورزش کارگری و برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت (پنج‌ساله) فدراسیون را تدوین کرد. او تلاش کرد مسابقات ورزش قهرمانی کارگران کشور را که از رونق افتاده بود دوباره احیا کند و با تأسیس انجمن‌های ورزش کارگری تا ۲۴ رشته، ورزش کارگری را در کشور به پیش براند. پس از آن بود که ورزش کارگری به دوران اوج خود نزدیک شد.

وضعیت امروز ورزش کارگری در کشور

در سال‌های اخیر، ساخت ورزشگاه‌ها و اماکن ورزشی جدید با جدیت در دستور کار قرار گرفته است. برای

موضوع ورزش کارگری یک بحث چندوجهی و چالش‌برانگیز است. نباید کارگران پیمانکاری، کارگران پروژه‌ای

و دور از شهرهای بزرگ و همچنین زنان کارگر از امکانات اولیه ورزشی محروم بمانند. ورزش یک نیازمندی جدی برای همه کارگران در همه بخش‌های اقتصاد کشور است که اگر به این نیاز مبرم توجه کافی نشود، باید هر سال شاهد بالا رفتن آمار آسیب‌های اجتماعی، طلاق و ناراحتی‌های روحی باشیم. کارگران حدود نیمی از جمعیت کشور را تشکیل می‌دهند و بدون تردید سلامت کشور در گروی تأمین سلامت این نیمه مولد و تأثیرگذار است.

هفتم شهریورماه سال جاری، معاون امور فرهنگی و اجتماعی وزیر کار از افزایش اماکن ورزشی کارگری در کشور به ۵۱۰ مجموعه خبر داد. محمد چکشیان در دیدار با استاندار خراسان شمالی گفت: «طی سه سال گذشته ۳۴ مکان ورزشی جدید به مجموعه‌های ورزشی کارگری کشور اضافه شده است. در حال حاضر ۵۱۰ مکان ورزشی ویژه جامعه کار و تولید وجود دارد و رویکرد مناسبی برای ایجاد تحول در این جامعه اتخاذ شده است.» توجه به ورزش کارگری و کلنگ‌زنی اماکن ورزشی برای کارگران و خانواده‌هایشان که با جمعیت بیش از ۴۶ میلیون نفری، نیمی از جمعیت کشور را به خود اختصاص می‌دهند، یکی از اولویت‌های دولت در سال‌های اخیر بوده است. در روزهای ابتدای شهریورماه امسال، معاون فرهنگی و اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام کرد: «در این چند سال دولت سیزدهم، ۳۴ مجموعه جدید را به مکان‌های ورزشی کارگری اضافه کردیم.» چکشیان تعداد کارگران ورزشکار کشور را ۶۰۰ هزار نفر عنوان کرد و بر اهمیت ورزش و نشاط در جامعه کارگری و اثر بخشی آن در ارتقای بهره‌وری و رشد اقتصادی کشور تأکید کرد.

تاریخ ورزش کارگری در ایران

شروع ورزش کارگری در ایران مربوط به سال‌های شکل‌گیری اولین صنایع در کشور است. تاریخ ورزش کارگر ی در ایران به طریقی با ساخت باشگاه راه‌آهن در ایران در دهه‌های ۲۰ و ۳۰ شمسی ارتباط دارد. در سال‌های دهه ۳۰ فعالیت این باشگاه فقط منحصر به ورزش کارگری بود و بدین طریق بود که پایه و اساس ورزش کارگری در ایران نهاده شد.

در سال ۱۳۷۱ با تصویب قانون کار جمهوری اسلامی ایران در مجمع تشخیص مصلحت نظام، یکی از مواد آن -ماده ۱۵۴- به لزوم توجه کارفرمایان به ورزش کارگری اختصاص یافت. متعاقب تصویب این ماده قانونی بود که ۲۸۴ مجموعه فرهنگی-ورزشی ویژه کارگران در سراسر کشور احداث شد. علاوه بر آن از دهه ۷۰ تا اوایل دهه ۸۰ جریان مسابقات ورزش کارگری آن‌قدر پویا و فعال بود که بسیاری از ورزشکاران ملی‌پوش در اغلب رشته‌های ورزشی تمایل زیادی برای فعالیت در تیم‌های کارگری داشتند که اتفاقاً بسیاری از آن‌ها در همان سال‌ها جذب کارخانجات شدند و به احیای ورزش کارگری کمک شایانی کردند. به‌عنوان نمونه علی دایی در تیم کارگری زامیاد، نادر محمدخانی در تیم کارگری صنایع بسته‌بندی، ایرج وبابک مظفری در تیم والیبال پارس مینو، بابک معصومی، وحید شمسایی و بسیاری از بزرگان ورزش کشور در آن سال‌ها جذب تیم‌های کارگری شده بودند. با حضور ورزشکاران بزرگ و صاحب‌نام، ورزش کارگری در کشور از رونق و شکوفایی بسیار برخوردار شد. افزایش تعداد رشته‌های ورزشی کارگران از از چهار رشته به هشت رشته و بعدها به ۱۷ رشته و در کنار آن وجود نزدیک به ۵۰۰ هزار کارگر که به‌طور منظم ورزش را دنبال می‌کردند مشکلات و دشواری‌هایی بر سر راه اداره این حوزه ایجاد می‌کرد. به همین منظور از سال ۱۳۸۱ و پس از مطرح شدن معضلات و انجام بررسی‌های تخصصی با صاحب‌نظران و کارشناسان امر، این نتیجه حاصل شد که یکی از مهم‌ترین راهکارهای موجود که تجربه اجرای آن در ادارات تربیت بدنی نهادهای مختلف مثبت و سازنده بوده، تشکیل فدراسیون تخصصی برای پیگیری و اجرای برنامه‌های مرتبط با ورزش کارگران است.

در ادامه، ایجاد فدراسیون ورزش کارگری با اهتمام وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و همکاری وزارت ورزش و جوانان در آبان ماه ۱۳۹۱ مورد تصویب شد و در لیست فدراسیون‌های آماتوری ورزش جمهوری اسلامی ایران قرار گرفت و در مهر ماه همان سال به عضویت موقت کنفدراسیون بین‌المللی ورزش کارگری نائل آمد.

مدیران فدراسیون ورزشی در سال‌های ابتدایی تشکیل این نهاد، زحمات بسیاری متقبل شدند. علی‌میرزاخانی به‌عنوان اولین سرپرست فدراسیون ساختمانی را